

Список використаних джерел:

1. Darwin, J. (2008) *After Tamerlane: The Rise and Fall of Global Empires, 1400-2000*. London: Penguin. Amazon.com; John Hutchinson. *Warfare, Imperial Collapse, and the Mass Creation of Nation States Get access Arrow*. 2017; Sarkees, M. R., Wayman, F. W., and Singer, J. D. *Inter-State, Intra-State, and Extra-State Wars: A Comprehensive look at their Distribution over Time, 1816–1997*, *International Studies Quarterly*, 49.
2. Інтерв'ю експосла Міллера 1993–1996. *Європейська правда*. 2023. 04.4.
3. Alfred J. Rieber. *The Struggle for the Eurasian Borderlands: From the Rise of Early Modern Empires to the End of the First World War*. Cambridge: Cambridge University Press. {Рец. Seymour Becker}

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-355-5-31>

Шамагун А. В.,

*кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри публічного управління і проектного менеджменту
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
м. Київ, Україна*

Обертій М. Г.,

*здобувач освітньої програми
«Публічне управління та адміністрування»
кафедри публічного управління і проектного менеджменту
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
м. Київ, Україна*

ВПЛИВ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ НА ЯКІСТЬ ТА ДОСТУПНІСТЬ ОСВІТИ: АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Цифровий розвиток має значний вплив на освіту, як на якість, так і на доступність. Нові технології та методи навчання дозволяють створювати більш інтерактивні та захоплюючі навчальні матеріали, індивідуально адаптувати навчальний процес до потреб кожного здобувача освіти, незалежно від їхнього місця проживання чи фінансового стану.

Цифрові платформи дозволяють студентам навчатися в будь-який час і в будь-якому місці, що підвищує доступність освіти для всіх громадян, незалежно від їхнього місця проживання чи фінансового стану.

У сучасному світі освіта визнається одним із ключових чинників успіху в житті кожної людини. Вона відкриває можливості для розвитку наших здібностей та здобуття знань і навичок, які є важливими як у професійній сфері, так і у особистому житті.

Якість освіти виявляється одним із ключових факторів успішного навчання. Вона забезпечує студентам можливість отримати сучасні та актуальні знання та навички. Поняття "якість освіти" має складну природу і охоплює різні аспекти. З одного боку, це відображає рівень знань та навичок, які студент отримує під час навчання. Це також включає розвиток міжособистісних навичок, креативності, самостійності та інших соціальних та професійних компетенцій.

З іншого боку, якість освіти також залежить від умов, в яких навчання відбувається. Це означає наявність сучасної інфраструктури, доступ до передових технологій, наявність кваліфікованих викладачів та науковців, а також доступність актуальних освітніх програм та матеріалів для студентів. В законі України «Про освіту» визначається якість освіти, як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг» (пункти 29 частини 1 статті 1) [1].

Тому заклади освіти постали перед завдання пошуку власної моделі цифровізації в межах наданої автономії; модернізація інформаційно-технологічного обладнання; освіта педагогічних працівників у сфері цифрових технологій, включаючи підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації, з метою покращення якості та результативності навчання, а також створення нових освітніх матеріалів; створення системи дистанційної освіти з відкритим доступом та покращення комунікації між усіма учасниками освітнього процесу в онлайн середовищі [2, 3].

У контексті цифрової трансформації освіти важливо враховувати потребу підвищення рівня цифрової компетентності учасників навчального процесу. Ця компетентність включає в себе навички технічної безпеки та грамотності, інформаційної грамотності, критичного мислення, вміння спілкуватися в цифровому середовищі, створювати цифровий контент, співпрацювати, вчитися та розвиватися самостійно. Про потребу «підвищення цифрової компетентності слухачів, підготовки їх до подальшої роботи в сучасних умовах організації освітнього процесу в закладах освіти з урахуванням основних напрямів державної політики в галузі освіти, зокрема її цифровізації та європейського вектору розвитку» зазначається у Наказі Міністерства освіти і науки України від 10.12.2021 р. № 1340 «Про затвердження

Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності» [4].

Однією з головних цілей цифрової трансформації є забезпечення доступності освіти. Використання цифрових технологій може значно знизити перешкоди, які стоять перед отриманням якісної освіти, такі як віддаленість від навчального закладу, фінансові обмеження та інші фактори. Для цього створюються електронні курси, онлайн-ресурси, відеоуроки та інші цифрові матеріали, які можна використовувати для навчання в будь-який час та з будь-якого місця, де є доступ до Інтернету.

Використання цифрових технологій у навчальному процесі дозволяє досягати нових освітніх результатів, які відповідають потребам сучасного цифрового суспільства. Наприклад, студенти можуть не лише здобувати традиційні знання, але й набувати навичок у роботі зі штучним інтелектом, великими обсягами даних, програмуванням та іншими сучасними технологіями.

Проте, з цифровою трансформацією освіти виникають нові вимоги для учасників освітнього процесу. Для успішної роботи у цифровому освітньому середовищі необхідно мати не лише необхідні знання та вміння, але й бути гнучкими, творчими та вміти працювати в команді. Також важливими стають питання забезпечення кібербезпеки та захисту персональних даних учасників освітнього процесу.

Важливо відзначити, що успішна цифровізація освіти стає можливою завдяки підтримці держави та розвитку відповідної інфраструктури. Необхідно забезпечити надійний інтернет-зв'язок та доступ до сучасних комп'ютерів та програмного забезпечення для всіх учасників освітнього процесу. Також важливо надавати можливість педагогічному персоналу проходити курси підвищення кваліфікації та вивчати нові цифрові технології.

В даному дослідженні було використано різноманітні методи наукового та емпіричного пізнання. Зокрема, застосовувався метод аналізу сучасного стану досліджуваної проблеми, що сприяв розкладанню матеріалу на окремі компоненти та вивченню їх деталей. Метод синтезу використовувався для об'єднання різних складових знання в єдине ціле, що знайшло відображення у вивченні досягнень та недоліків процесу цифровізації освіти.

Метод аналізу сучасного стану освіти у контексті цифрового розвитку дозволив нам визначити ключові тенденції та виклики, які виникають у цьому процесі. Ми вивчили стан інфраструктури цифрової освіти, наявність доступу до інтернету та технологій у різних регіонах, а також вивчили динаміку впровадження цифрових засобів у навчальний процес. Метод контент-аналізу для дослідження нормативно-правового середовища, що регулює цифровий розвиток в освіті.

Це дало можливість нам з'ясувати, які правові акти та політичні рішення сприяють або гальмують процес цифрової трансформації в освіті. За допомогою аналізу статистичних даних, ми вивчили динаміку змін у якості та доступності освіти під впливом цифрового розвитку. Ми розглянули доступ до дистанційних навчальних ресурсів, а також рівень задоволеності вчителів та учнів цифровими інструментами. На основі цих аналізів ми зробимо висновки щодо впливу цифрового розвитку на освіту та обговоримо можливі шляхи поліпшення якості та доступності освіти в умовах цифрової трансформації.

Цифрова трансформація сучасної освіти суттєво покращує якість та доступність навчання, сприяє формуванню висококваліфікованих кадрів для ринку праці та надає можливість отримувати останні технології та знання. Проте, для успішної впровадження цифрової трансформації, необхідно надавати належну підготовку і підтримку педагогічному персоналу та забезпечувати відповідну інфраструктуру для цифрової освіти. Загалом, цифрова трансформація є ключовим процесом у вдосконаленні та розвитку сучасної освіти. Тому важливо продовжувати підтримувати цей процес для досягнення найкращих результатів у навчанні та формуванні наступного покоління кваліфікованих спеціалістів.

Список використаних джерел:

1. Арешонков В. Ю. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. *Вісник НАПН України*. 2020. № 2(2). С. 1–6.

2. Колеснікова І. В. Цифровізація освітнього процесу в закладі післядипломної педагогічної освіти. *Науковий часопис Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2020. Випуск 78. С. 117–120.

3. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : Наказ МОН України. 2021. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikiv-z-rozvitku-cifrovoyi-kompetentnosti>

4. Про освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>